

Sygn. akt II Ca 143/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Jarosław Gołębiowski (spr.)
Sędziowie	SSO Grzegorz Ślęzak SSR del. Lucyna Szafrńska
Protokolant	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa R. M.

przeciwko J. F.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.

z dnia 16 października 2013 roku, sygn. akt I C 893/13

oddala apelację i zasądza od powoda R. M. na rzecz pozwanej J. F. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Ca 143/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 16 października 2013 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. po rozpoznaniu sprawy z powództwa R. M. przeciwko J. F. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

oddala powództwo zasądził od powoda R. M. na rzecz pozwanej J. F. kwotę 1 541,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 7 maja 1993 r. w sprawie sygn. akt V Ng 376/93 Sąd Rejonowy w Zielonej Górze nakazał K. F., aby zapłacił R. M. kwotę 264.000.000 starych zł z 60 % w stosunku rocznym od dnia 25.10.1992 r. i dalszymi odsetkami ustawowymi w przypadku zmiany ich wysokości wraz z kwotą 25.000.000 starych zł wynagrodzenia adwokackiego i 6.621 zł kosztów sądowych. W dniu 01.09.2004r. w sprawie V GCo 90/04

Sąd Rejonowy w Zielonej Górze nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 7 maja 1993 r. także przeciwko małżonce dłużnika J. F.. Na tej podstawie wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 548/03 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Nowej Soli- L. K..

Wyrokiem z dnia 29.06.2012 r. wydanym w sprawie sygn. akt I C 398/04 Sąd Rejonowy w Nowej Soli pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanym w sprawie sygn. akt V Ng 376/93 przez Sąd Rejonowy w Zielonej Górze w całości wobec J. F. oraz zasądził od R. M. (pозwanego w tamtej sprawie) na rzecz J. F. (powódki w tamtej sprawie) kwotę 5.263,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Wyrokiem z dnia 28 marca 2013 r. wydanym w sprawie sygn. akt VI Ca 152/13 Sąd Okręgowy w Zielonej Górze oddalił apelację R. M. i zasądził od R. M. na rzecz J. F. kwotę 1.200,00 zł tytułem kosztów procesu w postępowaniu odwoławczym.

Pismem z dnia 07.05.2013r. oraz z dnia 11.05.2013r. powód złożył pozwaną na piśmie oświadczenie o potrąceniu kwoty 64.190,88 zł należnej mu od K. F. z tytułu odsetek z kwotą 5.263 zł należną J. F. z tytułu kosztów procesu zasądzonych w sprawie I C 398/04 oraz kwotą 1.200 zł należną J. F. z tytułu kosztów procesu zasądzonych w sprawie VI Ca 152/13.

Pismem z dnia 28.09.2013 r. powód złożył pozwaną na piśmie oświadczenie o dokonaniu przelewu na zasadzie art. 509 kc kwot z tytułu kosztów procesu należnych pozwaną w łącznej wysokości 6.463,00 zł z uwagi na to, że jest wierzycielem jej męża K. F. - przelew wierzytelności dotyczy sprawy I C 893/13 Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.

Pełnomocnik pozwaną J. F. złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Tryb. S. S. wniosek o wszczęcie egzekucji w celu wyegzekwowania kwot z tytułu kosztów sądowych zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowej Soli w sprawie I C 398/04 oraz Sądu Okręgowego w Zielonej Górze wydanym w sprawie VI Ca 152/13. Komornik wszczął egzekucję w sprawie Km 1445A/13.

Sąd Rejonowy zważył, iż Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie .

Podstawą prawną żądania jest art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Przepis ten rodzi dla dłużnika uprawnienie żądania pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może egzekwowane.

W rozpoznawanej sprawie powód powoływał się na wygaśnięcie zobowiązania stwierdzonego tytułem wykonawczym wskutek złożenia oświadczenia o potrąceniu. Skuteczne dokonanie potrącenia, ze względu na jego skutki, porównywalne jest do zarzutu wygaśnięcia zobowiązania przez uiszczenie. Potrącenie w świetle art. 498 k.c. polega na umorzeniu wzajemnych wierzytelności przez zaliczenie - wartość jednej wierzytelności zalicza się na poczet drugiej. W wyniku potrącenia wprawdzie żaden z wierzycieli nie otrzymuje efektywnego świadczenia, ale za to zwolniony zostaje z zobowiązania albo całkowicie, albo do wysokości wierzytelności niższej. W doktrynie i judykaturze przyjmuje się zgodnie, że dopóki zasądzone świadczenie nie zostanie wyegzekwowane, dopóty istnieje prawo dłużnika, będącego wierzycielem wzajemnym do dokonania potrącenia, a dłużnik może w toku egzekucji wytoczyć na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. powództwo opozycyjne.

Powód złożył pozwaną oświadczenie o potrąceniu wierzytelności przysługującej pozwaną z tytułu kosztów procesu zasądzonych w sprawie I C 398/04 i VI Ca 152/13 podlegającą przymusowemu zaspokojeniu w sprawie egzekucyjnej prowadzonej przeciwko R. M. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Tryb. w sprawie KM 1445A/13 z wierzytelności służącej mu wobec męża pozwaną K. F., a wynikającej z nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Nowej Soli z dnia z dnia 7 maja 1993 r. w sprawie sygn. akt V Ng 376/93. Dodatkowo pismem z dnia 28.09.2013 r. powód złożył pozwaną na piśmie oświadczenie o dokonaniu przelewu na zasadzie art. 509 kc kwot z tytułu kosztów procesu należnych pozwaną w łącznej wysokości 6.463,00 zł z uwagi na to, że jest wierzycielem jej męża K. F. - przelew wierzytelności dotyczy sprawy I C 893/13 Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.

W rozpoznawanej sprawie pozwana zaprzeczyła, aby istniała po stronie powoda wierzytelność, którą powód mógłby potrącić z wierzytelności pozwaną, ponieważ tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty z dnia 7 maja 1993 r. w

sprawie sygn. akt V Ng 376/93 wobec niej został prawomocnym wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy w Nowej Soli dnia 29.06.2013 r. w sprawie sygn. akt I C 398/04 w całości pozbawiony wykonalności.

Twierdzenia pozwanej wynikają wprost z treści wyroków sądów obu instancji, na które sam powód powoływał się w pozwie. Istotnie pozwana nie jest obecnie dłużnikiem powoda wobec pozbawienia w stosunku do niej tytułu wykonawczego wykonalności, wskutek czego powód nie mógł skutecznie dokonać potrącenia.

Bezskuteczne jest także potrącenie wierzytelności, jaka przysługuje powodowi przeciwko małżonkowi pozwanej K. F. z wierzytelnością, jaką wobec powoda ma pozwana J. F. (brak tożsamości stron).

Wreszcie nie ma mocy prawnej oświadczenie powoda z dnia 28.09.2013 r. o przelewie wierzytelności powoda przysługującej mu przeciwko K. F. w łącznej kwocie 6.463,00 zł na rzecz pozwanej. Przepis art. 509 i następnego kc regulujące przelew wierzytelności jednoznacznie wskazują, iż cesja wierzytelności to umowa, na podstawie której wierzyciel-cedent przenosi na nabywcę-cesjonariusza wierzytelność przysługującą mu wobec dłużnika. Wierzytelność przechodzi na nabywcę solo consensu, tj. przez sam fakt zawarcia umowy. Tym samym wobec braku umowy pomiędzy powodem a pozwaną co do przelewu wierzytelności złożenie przez powoda pozwanej jednostronnego oświadczenia woli w tym zakresie nie ma żadnej mocy prawnej.

Mając powyższe na względzie Sąd stwierdził, że nie zostały spełnione przesłanki z art. 840 kpc i oddalił powództwo jako całkowicie bezzasadne. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości. Zarzucają nie uwzględnienie przepisów regulujących zagadnienie prawne dotyczące przelewu wierzytelności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie jest uzasadniona.

Stan faktyczny w sprawie jest bezsporny. W toku postępowania ustalenia Sądu nie były kwestionowane.

Treść środka odwoławczego sprowadza się jedynie do polemiki z oceną prawną zgłoszonego żądania.

Roszczenie powoda oparte jest na treści art. 840 § 1 pkt 2 kpc. W przekonaniu autora apelacji zachodziła podstawa do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności – z uwagi na skutecznie podniesiony zarzut potrącenia.

Stanowisko to – co trafnie podniósł Sąd Rejonowy – jest błędne. Z prawidłowych ustaleń wynika, iż dłużnikiem powoda jest mąż pozwanej. Tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności w całości w stosunku do pozwanej.

Rozstrzygnięcie Sądu w tej mierze jest prawomocne.

W zaistniałej sytuacji zgodzić się należało z zapatrywaniem Sądu, iż pozwana nie ma przymiotu dłużnika.

Odmienne poglądy skarżącego jest wadliwy i nie poparty jakąkolwiek rzeczową argumentacją. Rozumowania Sądu nie przekreśla unormowanie zawarte w art. 31 krio i art. 45 krio określające ustrój wspólności ustawowej oraz rozliczenie składników majątku dorobkowego, po ustaniu wspólności małżeńskiej.

Nie ma racji skarżący upatrując zasadności roszczenia w złożonym przez siebie piśmie nazwanym „przelewem wierzytelności”. Zmiana wierzyciela jest określona w przepisie art. 509 kc. Przelew jest czynnością dwustronną. Istota jej polega na złożeniu dwóch wzajemnych oświadczeń woli: dotychczasowego wierzyciela, że przenosi określoną wierzytelność na inny podmiot, oraz nabywcy, że tę wierzytelność przejmuje.

Złożone do akt pismo takiego waloru nie posiada. Jest to bowiem jedynie czynność jednostronna – zawierająca tylko oświadczenie woli powoda. Powyższe musi prowadzić do wniosku, iż do tak pojmowanej zmiany wierzyciela nie doszło.

W konsekwencji nieskuteczne było potrącenie (art.498 kc), które wymaga istnienia wzajemnych wierzytelności czyli istnienia po obu stronach podmiotów, które są względem siebie jednocześnie dłużnikami i wierzycielami.

Z tych więc przyczyn wniesioną apelację jako nieuzasadnioną należało oddalić, o czym orzeczono na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 98 kpc stosując zasadę w min wyrażoną odpowiedzialności za wynik procesu.

Na oryginale właściwe podpisy